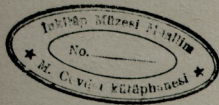

۸ تشرين ثانی ۱۹۱۷

صافی : ۱۸

برنجی سہ

کتابخانه

علم ، صنعت و اخلاق دار الفہم و الجموع

تعمیرند دها الی برخط بیلیروم « دیور . بر باشق بیدیاجی ده فکری «تغیر» ووجلرک ووجدانی بر سر خوشانی دره طرزنده کوستر بیور . «کوزله» بره کندی وقتیکه وظیفه طابا نیر : « چیرکین» ده بر «dédain عدم تزل» یاخود بر «blame تقیح» حاصل ایدر . بدی اصراره قارشی کلئر ، صحت سیزج : چرا کوزولر ؟ ادبی نظام ایچنده «ridicule اسفاوا» اولورلر .

فضیلت وفضاحت مفهولری بری برتقی آیرهق عاقل اولدقلری یافته لرك آلتنده تفسیر این «براخلقی وجدان» اولدیکی ، کوزله چیرکیدن آیرهق اولکنه تقدیر ، ایکنجه بر تزیل یافته سنی آسان برده «بدی وجدان» واردور . بو «نیت» لرك عاقلانه سیله مغول اولور ویز ، اختیارمن خارجنده ، مثلا شخصاً هیچ طابا ندیز ، حق سومه دیکمن بر ذلالت اثرینی آلفیتلاکین ، صمیمی بر آقاده شیزلک یازیسندن نفرت ایدم بیلور .

صنعت اثرلرنک کندی مالکانه لرنده صربی بر منطقلری سز بیور ، بونک بزمده منی منطقلزله عاقله سی یوندر ؟ ووترلک «روحده کی عظمتی کوسترن مکتب» دیه خلاصه ایکنجه «قورنهی تماشایی» نده بزه بلکه غریب وحتی وحشی کلن عنصرلر بولونو : «شخصلر» ده کوردیکمن هفهمانه غرور ، کیندیکه قایللاشیر ، طاش کیندیکمن احتراصک لانی دائماً رومانه سفدر ، بعضاً بر دن بره جبری وطانیز اولور . دوشونلر ، دویغولر ، ایلاک حقیقت و طبیعتارندن بعضی شیلر غائب ایدر . اسلوب ضعیفلر .. دهاها بر جوق قصورلر .. فقط بوتون بونلر «قورنهی تماشایی» نه ایکنجه یانته فی اسما ساز . مادام دوسوبنه ، قورنهک سوک اثرلرندن «Pulcherie» اوساوبم پندکدن سوکره شوسوزلری سوبله مشدر : «باشاسین اختیار دوستمن قورنهی ! بری وجده دوشون الی وعلوی کوزمه لکلری سایه سنده فنا نظملری عفو ایدم ..»

تولستی ، شکسیر خنده یازدی بر اثرده «*» بالخاصه «قرال ایر» نه دیدیکلور ، اثرک تاریخی حقیقه طابان طابانه ضد اولدیغنی سوبیلور . موسوف رومانچینه نظرلاً انکیز فاجه جیسی «سجیه لرك تصویر» یئده بیلور . بته اوکا نظرلر شکسیرک اثرلری بیانی و اخلاقیه منافیدر . کینی برنتیکل بارز خطلاری تفصیل اتمک مقاله کم و موبجیه عاقله دار کلددر ؟ اونی سوکره بر اقیوم ، یالکز شونی سوبله ی : تولستویک حقی اولان بهلری وار : قاعده شکن انکیز داهایی ، «تاریخی حقیقت» ی بعضاً ایسته دیکی شکله قویمدر ؟ فقط اونی تقدیردن نفسی منع ایدم بیلیش . حتی بولون ! - کیم وار . دیکل اولورکه بوکی شیلرده صنعتده کی کوزلک صارسامبور . «سیرانو دوبرزه دار» یچیندی زمان عینی ماهیتده قصورلر عطف ایدلشدی ؟ حالوکه ماضیته نظرلر سوک سنلرده قیرلش فرانسز ادبائنک بوزخی آغاوناجی اثرلردن بری اودر ، سیرانور ..

برمتال دها : ایسته سنت بولک «روحندن باشق برشی بیلمین جاهل» دیدیکی لامارین ! . soleil ایه ciel ی ، vagues ایه alque ی célèbres ایه cédes ی قایه یاقی قیدسزلری کوسترن شاعری ادبیات ساحه سندن آتقی خولایمی کیک دختندن کچه بیلیر ؟ حقیق شعر «décoration تزین» درجه سندن هر زمان بوککده در . مثلا «یکجه» ایه «یکجه» نهنکین برقایه دکلی ؟ ، فقط مثلا :
فادیرمدم دون کچه
آیاغی یکجه ! .

دیسمه شعر سوبله مش اولام .

«*» فرانسیزجه بر آری آری ایکی دفعه ترجمه ایدیلن بو اثر ، لهنده علیهنده بر جوق کورولیلره باعث اولمشدر .

حقیق «تغیر» لک شولولره لرنی دوشونلرک داتما بوزوق اساتنه ، بعضاً لک چیرکین قانیرلنه ، خلاصه بوتون قصورلرینه رغمأ حامدی تقدیر ایندیکم ایچوننه کندیغنی حقی بولوروم . صنعتک اصل موجودتی «درونی» ماهیتده در «تغیر» بورادن دویغور .

اولکی سنه یازدیمن بر مقاله لیه «*» طبیعت و صنعت ساحه لرنده کی کوزلکلرک بری برندن پوس بوتون آیری اولدقلاری کوسترمدم . تغیر بحثی مناسبته قیصه جه تکرار لایم که حیاده تقدیر ایدمه بیکدن برشی «مثلا پیس» مردار ، خسته آقی بر چهره ماهر بر رسامک فریجه سیله بزه عکس ایدنیجه «ویشسته سرمست اولور ؟ بوراده کی تقدیر» تصویر ایدیلنه دکل ، تصویر ایدمه عاقلند : ماییت ، فنابر وجدانی تضرع ایدییور ، فقط بر شاه اثر .. مقبر بر فلال کتی تقریر ایدییور ، فقط بر بدیده .. فکرتک «جنابه جواب» ی بیله اسانلک چامورلری آکلادیر . فقط کوزلر ..

بوتون بونلرده بری مفتون ایدن ندر ؟ اوکیچرک وجدان ، او مدمش فلاکت و اوجاوری ؟ .. فیلسوف برغسونک لاسیله سوبله مک «ایجاب ایدرسه» حدی یالیش : در ؟ وهرونک افاده سته نظرأ «صنعتکانه دها» در .

قریل طویق ۲۶ تفسیرن اول ۱۳۳۳

علی مانع

تَرْبِیَه مَسْئَلَه سِنِی

وطن تربیه سی

وطنی تربیه ویرمک ، چوجوغه وطن مفکوره سنی تلقین اتمک دیمکدر . هر مفکوره کی ، وطن مفکوره سی ده جمیعت ، حسالک یار آیدنی برحس در . برحسدر ، دیبور ، چونکه فکر حالنده قالان وطن محبتی هیچ بر زمان بوتون قوتی احراز ایدمه ؛ اوردولره انسانی اولومو سوق ایدمه جک بر قوت حالی آلا بیلمه سی ایچون بو دوشونجه نك صریح و واضح فکر ساحه سندن ، مبهم و معضل حسیات ساحه سته ، قلبک تعریف و تمین ایدیلمه یین قاراکلقلریه ایتمی لازمدر . بونک ایچوندر که وطن سوکیسی ، برکیسه نك دوشونجه یله ، محاکمه ایله حاصل ایده بیلدیکی بر تصور حالنده قالدجه ، فردیلکدن قور تولامادقجه ، جانسز و مجرد بر نظریه اولمقدن چیقمیور ؛ غلیانی ، کثیف بر جهور ایچنه کیرنجیه ، بو فکر ، محافظه نفس اندیشه سندن دها قوتی بر عامل حکمنه کیریور . وطنه مر و بو طیلرندن شنبه ایدیلن ، قوز مو بولیت عد اولوان بر جوق کنجلر بو حربده لک اول آتیه آتیلمشلدر .

بناه علیه چوجوقلره وطن تربیه سی ویرمک ایچون ایلاک واسطه اولنده ، کندیلرنده بو مفکوره یی اولاندیره جق فکرلر تالقینی

«*» دوناغا مجموعه سنک ۱۱ جزیران ۱۳۳۱ ده جیفان ۵۱ نجی نسخه می .

ایله برابر، زمان زمان بو مفکورده قوتلندیره چك اجتماعى حیاتى یاشاتمق، و بو حیاتك اونلرده براقه جی غلبان ووجد خاطره سنى دائما جانلاندیرمقدور. بو حس چوجوقلرده بالطبع آغیر بر تکامله نایدر. وطن سوکیسنگ ایلك شکلی، کوچوک چوجوقلرده کورولان عالمه محبتی، محیط محبتی در. چوجوق اولان، اینجندره بو بودیکی یووانی، اوی، باغچه نی، آناسنی، باباسنی، اطرافنده کی ارقداشلارنی سومر: بو صمیمی حدودی کیکه مین مفکوره سی باشقه شلرک موجودیتدن بیخبردر؛ فعلی وحوال تخلیسه ده بو کوردکلرنی داهافضله سوسلدر، بو یونور: کوچوک چوجوق نظرندره، وطن، بو محیطدن عبارتدر.

چوجوق بو یو یو بودره یاواش یاواش اجتماعى حیاته داخل اولدوقه، ایلك وطنك حدودی کینیشلر: او زمان وطن، کندی کونی، داهاصوکرا کونینک مربوط اولدیغی ناحیه، بنالری، جامی، مکتبی، چشمه سی، انسانلری... در. فقط بوموضی وطن حسى چوجوقلرده اوقسدر قوتلی درکه، اونلرده دیگر حسلری کورله تیر: بر محله نك چوجوقلره دیگر محله نك چوجوقلری آراسنده، حتی ایکی کوی چوجوقلری آراسنده شدتلی درکوشلره، غوغالره سبب اولور. بو کیمی معشری غوغالر هرکسك چوجوقلوق خاطره سنده محفوظدر؛ بونلر، بالآخره ملنلر آراسنده وقوعه کله چك محاربه لرک بر باشلانمیدر.

بالآخره، وطنك حدودی داهایزاده کینیشلدر؛ کوی وجوادی رینه ولایت وحوالیسی قائم اولور. بو حوالی محبتی اکثریا چك قوتلی اولور وپك کوچ زائل اولور؛ قونیله لر، آقرمه لیلر، ادرسوملیلر... داهاصوکرا آناتولیلر، وروم ایلی لیلر، کندی ایالتلرینه قارشى قسقاچ برمحبت دیوارلر.

فقط بونلر، وطن سوکیسنگ داهایزاده مادی وابیدائی شکلیدر. بو محبت یاواش یاواش معنویانه، وطنك معنوی کوزللكلرینه، اسلاف واهاطم محبتیه، ماضی نك بو یوکللمکینه تاریخنك احتشامنده سرایت ایدر. آرتق جمعیت حیاته داخل اولان چوجوق هر کون، هر یرده برچوق فرستلره اسلافك، اجدادك یاد وخطر ایدیلدیکنی، بالخاصه عالمه اوجاغنده بونلره قارشى قدسی بر محبت بسله تیلدیکنی کورور، ایشیدر؛ هرآن تابع اولدیغی عالمه تربیه سی اوکا بو دویغولری تلقین ایدر. مکتبه، تاریخ و جغرافیا درسلرندره، معلملرک سوزلریه، نصیحتلریه بو فکرلر، بو دویغولر داهایزاده وضوح، داهافضله صراحت کسب ایدر. ملکسنگ اصل حدودی، ملتی وافرادی اوکره نیر. ملتی تشکیل ایدن فردلرک ماضیدن بری یکدیگرینه قارشى نه بو یوکلر رابطه لرله باغلی اولدیغی آکلار. ماضیتک جانی درسلی سایه سنده، برفردک ملته قارشى بورچلری،

فداکارلقلرنی کورور، تهلکعلری آکلار. والحاصل، او ابتدائی وموضی وطن محبتی تکی اوزرینه، بوتون زکینلکی، بوتون عظمت و احتشامیه، کوزللكلریه، مادی ومعنوی اصل وطن حسى انضمام ایدر؛ وطن، چوجوغه، منابى ماضیده وحالده اولان بو یوکلر بر تساندسکلنده کورونور. بو دوشونجیلر وحسسلر، هر کونکی تلقینلره، عئلکی، ابدملرنی زیاتلره، ماضیسنی، اعظم وقهرمانلرنی، بو یوکلر مقبرلرنی اوکره مکه، نهایت کرک مکتبه وکرک خارجه بو حسلرنی غلبانه کتیره رک قوتلی مفکوره حالنده تثبیت ایدره چك کینیف، اجتماعى حیات یاشامقله قوت وتمادی قازانیر: ملی یارام کونلری، مظفریت مسامرملری، تاریخنك شانلی ویا حزین کونلرنی تمیل ایدره چك مصاحبلر، تماشلر، سانباق مراسمی، ملی احتفاللر، تمثیلی خریطلر، رسملر، نشیدلر، مارشلر، موسیقی وسائر... هب وطن حسى تقویه ایدره چك عامللر در.

کورولورکه وطن حسى یالکزطوراغه منحصر قالیوب، ملیت محبتیه شاملدر. عینی زمانده ملیت تربیه سی، ملیت محبتی ویرمه ن وطنی تربیه ناقصدر. وطن، ملیت... بو ایکی مفهومی یکدیگرندن آییرمق، قوتلرنی آزادلقدر. ملی تربیه ده (ملیت) و (وطن) کی ائینته طرفدار دکلر.

هر حس کی، وطن حسیه بعضاً جوشار ویا کلش بر محرارتعقب ایدره: شووینیزمالیه تعصب، وطن محبتک بومحنرف شکلیدر. بونلر، برمت دشمن استیلاسه، حسزنله، ظلمه اوغرا دیغی زمانلر تظاهر ایدره، قهرمانلقلره وسیله اولور؛ سائر زمانلرده مضردر. بونلر، ملیتک، ملی تربیه نك معنی شکلیدر. بو عصرده، اجنبی دشمنانی تلقیندن اجتناب ایتلدر.

وطنپرورلکک بومحنرف شکللردن استفاده ایدنلر، وطن حسنه، وطن محبتیه اعتراض ایدیورلر. روس فیلسوفی (تولستوی) نظرندره وطن دویغوسى، طبیی برحس تلقی ایدیه من. بو حسلر، عصرلردن بری بشریت ایچون بر ذل تشکیل ایدن محاربه لری، ملنلر آراسنده اخلافلری تمسادی ایتدیرمکدن باشقه بر شیه یارامیورلر. تولستوی دییورکه: «بو حس بزه اوله القاح ایدلش بر میقرویدر. اوللری، انسانلری بر برینه باغلامق، حکومتلرک وحدتی تأمین ایتک ایچون قائده لی اولمش بولونه ییلر؛ فقط شیمدی انسانلر مجتمعدر، هر شى اولمشدر... آرتق بو حسك لازم اولدیغی شیمدی ده ادا ایتک، ا کیندن اول طور اغه قائده لی اولان صاپانك، اکثری چیققدن صوکراده قائده لی اولدیغی ییلری سورمک قیلنددر. انسانلر، وطنپرورلک حسنی، اسکی زمانده کی قائده لرینه خاطره اوله رق حفظ ایتلی در؛ نسلک اسکی آبدملر، معبدلر، مزارلر عافظه

بارلاق ماسکولر آتئنده کیزله ن بویکی طرز مجاهدلرک حقیق
تهلکسته سد چکمک مریرلرک، معلملرک بورچیدر .

نجم الدین صاده

مدنی احتیاجلر

استانبول شهرنده مواصله تأمین

۱۹۱۰ سنه سنده برلینده معمار و مهندس جمیتک عقد
ایشیدیکی علمی بر اجتماعده مختلف صنایره منسوب اهالی
مسکنلرک شکل و طرزلی تدقیق اولوندینی صروده، بر
چوق سنلردنیری پاییلان تجربه لره و طوتیلان اجتماعی و صهی
ایستایستیکلره نظر آتالرنجه (کیراق قیشه) دینلن آتاتان
اصولنک، هوا و ضیا نقطه نظرندن- انشا و اقتصاد شرطلرینه
موافق اولسه بیله منفرد خانه اصوله مرجع اولمادیقی تحقیق
ایتمشدر. بعضی ملکتلرده آلان موجود نورکرده منحصر تطبیق
ایدلنکده اولان بو اوقات طرزلی، ایلریده، صهی بر شهرک
مسکن نقطه نظرندن واصل اوله بیله چکی الک مکمل درجینی
تشکیل ایده جکدر .

اوروپا لارک علمی شرائط آتئنده یایدقاری بویه بر تجربه ده
موفق اوله برق تکرار منفرد خانه اصوله دوتهملری و بو
صورتله اهالیلک صحت نقطه نظرندن دوجا اولدقاری ضررلری
تلاق مقصدیه ایجلان معاونت مؤسسه لری ایچون اختیار ایتک
مجبوریتده اولدقاری مصرفلری نظر تدقیق و تدبیره آتاق و یاکلیش
یوللردن کیلامک ایجاب ایدر . بناء علیه هیچ بر تدقیق تیجه
سی اوله برق جرمن و فرنگ شهرلریده کی اقامت اصوللری
تقلید ایتک و بو یاکلیش تقلیدی تعمیم ایتک بزم ایچونده بک
ضرری و آجیق اولایله جکندن، شهرک استقباله آلاچی
شکلی و مواصله و ساطعی ایله طوغرودن طوغرویه علاقه دار
اولان بو مسکن مسئله سی هر شیدن اول سالم بر صورتده
حل ایدیلیدر. اوروپا شهرلرک بعضی محله لری استئنا ایدیلکی حالده،
یزده، عمومیتله بک مقبول اولان آیری شو اصولی جاردیر.
اجتماعی و صهی هیچ بر محذوری اولیسان بو اقامت اصولی
کرک داخله و کرک خارجا اهالیلک و استانبولک شرقیه
متناسب و مدنی احتیاجلر مزه موافق بر صورتده ادامه ایتک
و کیراق قیشه اصولنک ایلرله مسنه مانع تدابیر اتخاذ ایدلک
لازمدر .

بوقاریده بیان اولونان برلین اجتماعده ده، استقباله، کوزل
و صهی بر شهرک آیری اولردن تشکیلی ایتمی اساسی عمومیتله
قبول اولونمش و بالخاصه صهی ایستایستیکلرک کوستردیکی آجی

اولونور ... فقط معبدلره مزارلر انسانلره هیچ بر ضرر
وریرمدن دوربورلر . حالبوکه و طنبورولرک هر کون لایمده
فلاکتلر سبب اولوبور [۴]، اساساً علمک هر کونکی ترقیاتی،
و بوترقیلرک اعتقادلرده، و ملتلرک مناسبلرینه حصوله کتیردیکی
تحوللر، وطن دیوینوسله بو کامربوط حسابی بالضروره اورنادن
قاله ایدر جکدر. ملتلر آراسنده مناقلات آرتدقجه، هر ملت یکدیگری
داها ای طانیدقجه، صنایع و تجارت ترقی ایدره ک، ملتلر ییتده
محصر لاک مبادله سی بکت کیده تزااید ایتدیکجه، آرتق هرکس
یکدیگریلک منافعی دوشونه جکدر . اوزمان ملتلر برینه
ملتلردن متشکل بر جماعیه منتقه اوله جق و صاج قطعی صورتده
یرلشه جکدر . بناء علیه وطن دیوینورلرک زواله چالیشمق
هرکس بورچیدر ...

تولستوی و سائر کچی بر طاق نظر یا تغییر بو فکرده بولونور .
حالبوکه عالمه حسی نه درجه ده طبیعی و ضروری ایسه، ملت
و وطن حسی ده اوقدر ضروری و طبیعی در. اساساً هیچ کیمسه
بو عصرده، شووینیزمه، تعصب منجر اولان، کندمی ملتندن،
وطنندن باشقسنی حقیر و ذلیل کوستره ن وطن محبتی ایست میور.
هرکس محاربه فلاکتلرینه آجور . حالبوکه بونلر اجتماعی
قانونلرک ضرورتی در. بر یوزنده انسان بولوندقجه ملتلر بولونه جق
و ملتلر اولدقجه حرب اوله جکدر. ناموسنی، حیثیتی محافظه حسی،
آندیشه سی فرددن ناصل زائل اولامازسه، مدافع حسی ده ملتلردن
زائل اوله ماز. ژان ژاق روسونک دیدیکی کچی: «فضیلت الک حیرت
افزا شکللری و طنبورولرک سایه سنده ظهور ایتمشدر. ابارطلر ده،
عصر لرجه اعتدالی، آتئده عدالتی، روماده حب فقر ایله عرفه
محبتی ادامه ایدن و طنبورولکدر؛ له او نیداسک جسارتی،
آرینیدک عفت و استقامتی، سقرطلک فضیلتی، ده مونه نیک
بلاغتی ایفاظ ایدن و طنبورولکدر؛ ده چپوسلری، قایللری
و سپیونلری بشریتک فوقه ایصال ایدن ده و طنبورولکدر،
عصری ملتلر، علمک آنکنه ازم عصرلردر؛ ناصل که
عالمه تشکیلاتی ده جمعیتلرک تشکله ضروری عصردر . نوع
بشرک ترقیسی، متشکل بولوندینی جمعیتلرک تحالفده در .
بناء علیه چو جوقلرک تربیه سنده، وطن محبتی ازاله یه چالیشان
نظریلردن اوزاق بولونمالیدر. اولرده وطن محبتی ضعیفلاقم
دکل، بو حسک تقویه سه چالیشه مق بر جاییدر. بوندن ماعدا،
چو جوقلری بر طاق و طنسزلرک فسفسطیلردن وقایه ایتملیدر. بو
محبت لزوم و ضرورتنه، امانی اوزربه چو جوقلرک نظر دقتی
جلب ایدره ک، (فوزموبولیتزم)، (بین المللیت) و سائر کچی